

Wat is euthanasie?

De euthanasiewet in België (2002) omschrijft euthanasie als volgt: “**het opzettelijk levensbeëindigend handelen door een andere dan de betrokkene, op diens verzoek**”.

Euthanasie is slechts geoorloofd wanneer het door een arts wordt uitgevoerd, op uitdrukkelijk verzoek van de patiënt en binnen strikte voorwaarden.¹

Aan welke voorwaarden moet worden voldaan?

Wat de patiënt betreft:

- de patiënt is **meerderjarig**.
- de patiënt is **handelingsbekwaam** en **bewust** op het ogenblik van het euthanasieverzoek.

Wat het verzoek tot euthanasie betreft:

- **vrijwillig**: het verzoek is zonder enige druk of dwang van de omgeving. Het moet de eigen vrije keuze van de patiënt zijn.
- **overwogen**: de patiënt is tot een beslissing gekomen na correcte en relevante informatie te hebben gekregen over de medische toestand, vooruitzichten, resterende mogelijkheden tot behandeling of pijnbestrijding en comfortverbetering, mogelijkheid van palliatieve zorg, en over wat de patiënt te wachten staat.
- **herhaald**: duurzaam en niet impulsief, d.w.z. op verschillende dagen herhaald, een volgehouden verzoek dat blijkt uit herhaalde contacten en gesprekken met de dokter en andere hulpverleners.

- **schriftelijk**: opgesteld, gedateerd en getekend door de patiënt zelf. Indien de patiënt daartoe niet in staat is, gebeurt het op schrift stellen door een meerderjarige persoon die gekozen is door de patiënt en geen materieel belang heeft bij de dood van de patiënt.

Wat de toestand van de patiënt betreft:

- Er is een **medisch uitzichtloze toestand**.
- Er is **ondraaglijk fysiek en/of psychisch lijden** dat niet gelenigd kan worden en het gevolg is van een ernstige en ongeneeslijke aandoening.

De Raad van Bestuur in ons ziekenhuis heeft gekozen voor een beperking van de toepassing van de wet uit een weloverwogen ethisch standpunt.

Komen dus niet in aanmerking voor euthanasie:

- Niet ontvoogde minderjarigen, niet terminale patiënten of patiënten met een vraag op basis van louter psychische of existentiële nood.
- wilsonbekwame patiënten die niet in het bezit zijn van een voorafgaande wilsverklaring.

Geen arts kan worden gedwongen euthanasie toe te passen; de arts moet dat wel tijdig melden aan de patiënt en/of vertrouwenspersoon.²

Het verzoek kan op ieder moment worden herroepen.

Wat is het verloop van het euthanasieverzoek?

Elke euthanasievraag wordt ernstig genomen en wordt doorgegeven naar de behandelende arts die de taak heeft met alle betrokkenen volgende procedure te doorlopen:

1. **Uitklaren van de euthanasievraag**. Elke hulpverlener die de vraag hoort, geeft dit door aan de arts. Deze vergewist zich ervan dat het verzoek duidelijk, herhaald, weloverwogen en vrijwillig is.
2. **Overleg en communicatie** met andere zorgverleners en naasten. Het palliatief support team (PST) wordt ingeschakeld en doorloopt de palliatieve filter.³
3. **Besluitvorming en schriftelijk verzoek**. De uiteindelijke beslissing blijft bij de behandelende arts en patiënt. De wetgeving vereist een schriftelijk euthanasieverzoek.

Als het verzoek op papier staat...

4. **Evaluatie door een tweede arts**, die onafhankelijk is van de patiënt en van de behandelende arts en die bevoegd is om over de aandoening te oordelen.
5. **Multidisciplinair overleg** met alle betrokken hulpverleners met als doel de beslissing en praktische afspraken te bespreken.
6. **Documenteren van de beslissing** conform de wettelijke procedure.

² Palliatief Support Team UZ Leuven (2008). *Palliatieve zorg in de praktijk. Zakboekje voor hulpverleners*.

³ De palliatieve filter is een voorafgaandelijk en informerend overleg met het PST over de mogelijkheden, voorzieningen en alternatieven van palliatieve zorg, zodat patiënt en arts een geïnformeerde, echte keuze kunnen maken.

¹ Geraadpleegd van website www.belgium.be/nl/gezondheid/gezondheidszorg/levenseinde/euthanasie

7. **Praktische voorbereiding:** o.a. datum en uur worden vastgelegd, de procedure wordt uitgelegd aan de patiënt en naasten, de medicatie wordt besteld,...
8. **Uitvoering** door de behandelende arts en met één getuige aanwezig.
9. **Nazorg** voor familie, naasten, team, arts.

Meer info

- Sint-Vincentiusziekenhuis Deinze:
<http://www.azstvdeinze.be>
- Portaal Belgische Overheid:
<http://www.belgium.be/nl/gezondheid/gezondheidszorg/levenseinde/>
- Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, Veiligheid van de voedselketen en Leefmilieu:
<http://www.health.belgium.be/eportal/Myhealth/Endoflife/index.htm>
- Federatie Palliatieve Zorg Vlaanderen:
<http://www.palliatief.be>
- Website over vroegtijdige zorgplanning:
<http://www.delaatstereis.be>
- 30 vragen en antwoorden over euthanasie:
http://www.gezondheid.be/index.cfm?fuseaction=art&art_id=3326

Tot slot

Als je na het lezen van deze folder nog vragen hebt, kan je contact opnemen met je behandelende arts of met de verpleegkundige van de afdeling.

Jij of je naasten kunnen steeds contact opnemen of een afspraak maken met het PST:

- Dr. Mieke Deceuninck, arts: 09/387 70 87
Mieke.deceuninck@azstvdeinze.be
- Krista Vander Schaeven, verpleegkundige: 09/387 73 95
Krista.vander.schaeven@azstvdeinze.be
- Ann Van Veirdeghem, onco-psychologe, coördinator PST: 09/387 73 95
Ann.van.veirdeghem@azstvdeinze.be

Euthanasie

